

Datum
2017-09-01

Diariernr
KST 2017/233 och
KST 2017/364

Ert datum
2017-05-15 och
2017-08-21

Ert diariernr
Ju2017/04264/L6

Justitiedepartementet
Grundlagsenheten
103 33 Stockholm

Betänkandet SOU 2017:39 Ny dataskyddslag och den kompletterande promemorian till betänkandet

Kammarrätten, som har uppmanats att yttra sig över betänkandet och den kompletterande promemorian till betänkandet, har följande synpunkter.

Allmänna överväganden

EU:s nya dataskyddsförordning och den svenska lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning (dataskyddslagen) medför att de allmänna förvaltningsdomstolarna kommer att få ett antal nya måltyper, bl.a. ansökningar enligt 6 kap. 2 § dataskyddslagen om en unionsrättsakts giltighet, dröjsmålstalan enligt 8 kap. 3 § dataskyddslagen och överklagade beslut om administrativa sanktionsavgifter enligt 7 kap. dataskyddslagen.

I betänkandet bedöms att de ekonomiska konsekvenserna till följd av de nya arbetsuppgifterna för förvaltningsdomstolarna inte kommer att bli omfattande, utan att kostnaderna kommer att rymmas inom befintliga anslagsramar.

Postadress
Box 2302
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 5

Telefon
08-561 690 00

Telefax
08-14 98 89

E-post: kammarrattenistockholm@dom.se

Internet: www.kammarrattenistockholm.domstol.se

Eftersom det införs nya måltyper på flera olika områden till följd av EU:s dataskyddsförordning m.m., är det för närvarande inte helt lätt att överblicka i vilken utsträckning förvaltningsdomstolarnas resurser kommer att behöva tas i anspråk för dessa nya måltyper. Men som kammarrätten påpekade i sitt remissyttrande angående betänkandet SOU 2017:29 Brottsdatalagen (dnr Ju2017/03283/L4) kommer de nya förslagen troligtvis att medföra en ökad måltillströmning.

Närmare om de olika bestämmelserna

Förslag till lag med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning

1 kap. 1 a §

Kammarrätten antar att avsikten är att den föreslagna 1 kap. 1 a § i den kompletterande promemorian till betänkandet ska arbetas in i lagrådsremissen. Kammarrätten har inga synpunkter på lydelsen av paragrafen, men anser att paragrafen bör ges en annan placering i kapitel 1 och förslagsvis bli en ny 3 §.

2 kap. 2 §

Kammarrätten föreslår att det för tydlighetens skull närmast före 2 kap. 2 § ska införas en ny rubrik med lydelsen ”*Samtycke*” och att det efter orden ”vid tillämpning av artikel 6.1 a i dataskyddsförordningen” i paragrafen ska läggas till ”angående samtycke”.

6 kap. 2 §

I bestämmelsen ges tillsynsmyndigheten en möjlighet att ansöka hos allmän förvaltningsdomstol om att vissa åtgärder ska vidtas, om det finns skäl att ifrågasätta giltigheten av en unionsrättsakt. Av betänkandet (s. 318) framgår att

syftet med bestämmelsen är att tillsynsmyndigheten ska kunna initiera en domstolsprövning vid nationell domstol där frågan om förhandsavgörande från EU-domstolen kan aktualiseras.

Av bestämmelsen framgår vidare att tillsynsmyndighetens ansökan ska göras hos behörig förvaltningsrätt. Kammarrätten noterar i detta sammanhang att det i dag inte är särskilt vanligt att förvaltningsrätterna begär förhandsavgörande från EU-domstolen, utan att detta sker antingen av kammarrätterna eller Högsta förvaltningsdomstolen.

Eftersom regleringen i bestämmelsen är en helt ny företeelse i svensk rätt anser kammarrätten att det behöver utvecklas mer hur förfarandet är tänkt att fungera. Detta påpekade kammarrätten också i sitt remissyttrande angående den nya brottsdatalagen.

Slutligen borde 6 kap. 2 § i dataskyddslagen och dess motsvarighet i 5 kap. 15 § brottsdatalagen ha samma lydelse. I 6 kap. 2 § dataskyddslagen anges till exempel att det ska finnas ”skäl att ifrågasätta giltigheten av en unionsrättsakt”, medan det enligt 5 kap. 15 § brottsdatalagen ska finnas ”särskilda skäl att ifrågasätta giltigheten”.

6 kap. 5 §

Kammarrätten föreslår också att 6 kap. 5 § dataskyddslagen och dess motsvarighet i 5 kap. 9 § brottsdatalagen så långt möjligt ska ges samma lydelse och anser att utformningen av 6 kap. 5 § dataskyddslagen är den mer tydliga av de två.

7 kap. 4 §

I 7 kap. dataskyddslagen finns bestämmelser om administrativa sanktionsavgifter. Paragraferna i kapitlet hänvisar till en antal olika artiklar i

dataskyddsförordningen som ska tillämpas. Av 8 kap. 4 § dataskyddslagen framgår att tillsynsmyndighetens beslut enligt 7 kap. 1 och 2 §§ får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. För att underlätta förståelsen av 7 kap. föreslår kammarrätten att det exempelvis i 7 kap. 4 § läggs till att det är tillsynsmyndigheten som beslutar om sanktionsavgift (jämför motsvarande bestämmelse i 6 kap. 6 § brottsdatalagen).

Övergångsbestämmelserna till förslaget till lag med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning

Enligt tredje punkten i övergångsbestämmelserna till dataskyddslagen gäller den upphävda personuppgiftslagen (1998:204) fortfarande i den utsträckning som det i annan lag eller förordning finns bestämmelser som innehåller hänvisningar till den lagen.

Det bör i detta sammanhang noteras att EU:s bindande dataskyddsförordning ska tillämpas från och med den 25 maj 2018 och att det därför är mycket viktigt att befintlig svensk lagstiftning anpassas till förordningen innan detta datum.

Förslag till förordning om ändring i arkivförordningen (1991:446)

20 §

I paragrafen föreslås att även beslut enligt de nya 7 b–d §§ ska få överklagas. Kammarrätten har svårt att se vad man ska kunna klaga på och vad en överprövning av ett sådant beslut ska gå ut på.

Detta yttrande har beslutats av kammarrättslagmannen Anita Linder och kammarrättsrådet Erika Odung (föredragande).

Anita Linder

Erika Odung

Kopia till

Övriga kammarrätter

Hovrätterna

Förvaltningsrätterna under Kammarrätten i Stockholm

Justitiedepartementet, expeditionschefen och enheten DOM

Domstolsverket

Kammarrättens intranät

Tidningarnas telegrambyrå